

Justitsministeriet
Den 22. november 1996

Gråsten Politiforening
Tillidsmand John Rasmussen

Kære John Rasmussen.

I et åbent brev til medlemmerne af Folketinget har du for nylig udtrykt en vis bekymring i forbindelse med Danmarks forestående optagelse i Schengen-samarbejdet.

Det er helt naturligt, at der blandt det politimæssige personale er en debat om Danmarks forestående deltagelse i Schengen-samarbejdet. Ikke mindst er det fuldt forståeligt, at politiets personale ud fra en politifaglig indfaldsvinkel debatterer betydningen af dette samarbejde, ligesom det er nærliggende for politiet at drøfte spørgsmål om personalemæssige konsekvenser i denne sammenhæng.

Nedenfor vil jeg i første omgang komme ind på de mere overordnede politiske bevæggrunde, der ligger bag regeringens ønske om, at Danmark sammen med de øvrige nordiske lande bliver medlemmer af Schengen-samarbejdet. Dernæst vil jeg knytte nogle bemærkninger til den kritik, som du rejser.

Når regeringen – støttet af et stort flertal i Folketinget – ønsker at få Danmark med i Schengen-samarbejdet, skyldes det for det første et ønske om via ophævelsen af den rutinemæssige, permanente personkontrol på de såkaldte indre grænser at gøre det lettere for danske vognmænd, turister m.v. at rejse i Europa.

Det er i den forbindelse meget vigtigt at gøre sig klart, at spørgsmål om dansk medlemskab af Schengen-samarbejdet eller ej *ikke* er et valg mellem på den ene side bortfald af personkontrollen og på den anden side den personkontrol, som vi kender i dag f.eks. ved den dansk-tyske landegrænse. Der er således ikke tvivl om, at manglende dansk deltagelse i Schengen-samarbejdet på lidt længere sigt ville indebære en meget nærliggende risiko for, at Tyskland ville være nødt til at skærpe kontrollen ved sine grænser til Danmark (med deraf følgende længere ventetider m.v. ved grænsepassage), blandt andet fordi Danmark i så fald ikke ville medvirke i Schengen-landenes fælles samarbejde om en udvidet indsats mod international kriminalitet og illegal indvandring.

Bilag

Det er netop sidstnævnte indsats, der er regeringens anden overordnede begrundelse for dansk deltagelse i Schengen-samarbejdet. Udviklingen har således gjort, at verden og ikke mindst Europa i dag er blevet »mindre« end tidligere – og det gælder også for de kriminelle. Derfor er der mere end nogensinde tidligere behov for et tæt internationalt politisamarbejde m.v.

Det er fra visse sider blevet sagt, at dansk deltagelse i Schengen-samarbejdet vil betyde en væsentlig øget risiko for, at udenlandske kriminelle m.v. kan rejse ind i Danmark uden herefter at blive afsløret af myndighederne. Isoleret set ville dette for så vidt være rigtigt, hvis man alene hæfter sig ved, at der mellem Schengen-landene ikke må udføres rutinemæssig, permanent personkontrol på de indre grænser.

Efter min opfattelse bør man imidlertid i den forbindelse være meget opmærksom på en række øvrige forhold.

For det første vil dansk deltagelse i Schengen-samarbejdet ikke være til hinder for, at politiet udøver andre former for kontrol – d.v.s. kontrol, der ikke alene er begrundet med en persons passage af en indre grænse. De regler, der i dag gælder om ransagning m.v., vil derfor også fremover kunne anvendes overalt i Danmark, herunder på eller i nærheden af de indre grænser. Får dansk politi f.eks. oplysning om, at en bil på vej til Danmark via landegrænsen formodes at medbringe narkotika, vil politiet således også i fremtiden kunne standse bilen ved grænsen og foretage ransagning m.v., såfremt betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

I relation til dette er det for det andet af meget stor betydning, at mulighederne for hurtigt og sikkert at kunne videregive politimæssige oplysninger mellem landenes myndigheder vil blive afgørende forbedret ved dansk deltagelse i Schengen-samarbejdet. Det skyldes det såkaldte SIS-system (Schengens information system), der bl.a. indeholder oplysninger om eftersøgte og udviste personer, samt om personer der ønskes observeret eller anholdt med henblik på udlevering. Målet er i den forbindelse, at alle landets politikredse skal have umiddelbar adgang til oplysningerne i SIS.

For det tredje vil jeg henlede opmærksomheden på, at dansk politi også fremover vil have ret til at standse enhver med henblik på at få oplyst navn, adresse og fødselsdato, ligesom udenlandske statsborgere (bortset fra de nordiske statsborgere) på forlangende skal kunne